

Regeling van het wetenschappelijk onderwijs
(Wet op het wetenschappelijk onderwijs)

NOTA VAN WIJZIGINGEN
(Ingezonden 12 augustus 1960)

Nr. 13

Artikel 4.

In de vierde alinea wordt in plaats van „op grond van feitelijke gegevens” gelezen: op grond van andere feitelijke gegevens.

Aan het slot van dit artikel wordt een nieuwe alinea toegevoegd, luidende: Onderwijsraad, de eerste afdeling van die Raad.

Artikel 14.

Het tweede lid wordt gelezen:

2. Wij benoemen en ontslaan de secretaris; Onze minister benoemt en ontslaat het overige personeel. De benoeming geschiedt op voordracht van de Raad.

Artikel 20.

In het tweede lid wordt in plaats van „faculteiten, interfaculteiten, afdelingen, tussenafdelingen of interuniversitaire organen” gelezen: faculteiten, interfaculteiten, afdelingen of tussenafdelingen.

Artikel 22.

Dit artikel wordt gelezen:

1. Tussen twee of meer faculteiten of afdelingen van verschillende universiteiten of hogescholen kunnen interfaculteiten of tussenafdelingen worden ingesteld.

2. Het academisch statuut bepaalt, welke interfaculteiten en tussenafdelingen, buiten die, bedoeld in artikel 17, derde lid, en artikel 18, tweede lid, tussen twee of meer faculteiten of afdelingen van verschillende universiteiten of hogescholen kunnen worden ingesteld en welke studierichtingen deze interfaculteiten en tussenafdelingen kunnen omvatten.

Artikel 24.

Het derde lid wordt gelezen:

3. Het academisch statuut regelt in elk geval de vereisten voor het kandidaatsexamen en het doctoraal examen in de onderscheiden faculteiten, interfaculteiten, afdelingen en tussenafdelingen. Het bepaalt voorts in welke faculteiten, interfaculteiten, afdelingen en tussenafdelingen door het afleggen van een afsluitend examen het getuigschrift van baccalaureus kan worden verkregen en regelt de vereisten voor het verkrijgen van zodanig getuigschrift.

Artikel 26.

Het derde en het vierde lid worden gelezen:

3. Tot het afleggen van de examens in een der in artikel 17, derde lid, bedoelde interfaculteiten is vereist het bezit van een getuigschrift, dat toegang geeft tot het afleggen der examens in ten minste een der de interfaculteit samenstellende faculteiten of afdelingen. In afwijking van het in de vorige volzin bepaalde geeft het getuigschrift van met goed gevolg afgelegd eindexamen van de afdeling A van een gymnasium geen toegang tot de examens in de natuurkundige aardrijkskunde.

4. De bezitter van het getuigschrift van met goed gevolg afgelegd eindexamen aan een gymnasium of atheneum dan wel van een hiermede wettelijk gelijkgesteld getuigschrift, die

examen wenst af te leggen in een andere faculteit, interfaculteit, afdeling of tussenafdeling dan die, waarin hij op grond van het tweede en derde lid van dit artikel tot het afleggen van examens is toegelaten, is verplicht ten genoegen van die faculteit, interfaculteit, afdeling of tussenafdeling aan te tonen, dat hij voldoende kennis tot het volgen van het onderwijs in die faculteit, interfaculteit, afdeling of tussenafdeling bezit in vakken, nader bij het statuut aan te wijzen, waarin hij bij het verkrijgen van het getuigschrift niet of niet in voldoende mate is geëxamineerd.

Artikel 28.

In het tweede lid wordt in plaats van „afgeven” gelezen: afgegeven.

Artikel 31.

Het eerste lid wordt gelezen:

1. Alle examens aan de universiteiten of hogescholen worden afgenomen door of namens de faculteiten, interfaculteiten, afdelingen of tussenafdelingen, alle voor zoveel nodig aangevuld met andere docenten en met andere deskundigen.

Artikel 32.

In dit artikel worden aan het slot geschrapt de woorden: door degenen, die met goed gevolg een examen aan een Nederlandse universiteit of hogeschool hebben afgelegd.

Artikel 33.

In plaats van „gevolgd” wordt gelezen: gevolg.

Artikel 36.

Dit artikel wordt gelezen:

1. Interuniversitaire instituten op het gebied van de wetenschap en het onderwijs, die door twee of meer universiteiten of hogescholen al dan niet in samenwerking met derden worden opgericht met inachtneming van door Ons te stellen regelen, bezitten rechtspersoonlijkheid.

2. Bij of krachtens algemene maatregelen van bestuur worden voor het personeel van de in het eerste lid bedoelde interuniversitaire instituten hetwelk ambtenaar is in de zin van de Ambtenarenwet 1929 voorschriften vastgesteld betreffende:

- a. aanstelling, schorsing en ontslag;
- b. bezoldiging en wachtgeld;
- c. disciplinaire straffen;
- d. overige rechten en verplichtingen der ambtenaren;
- e. de wijze waarop aan verenigingen van ambtenaren gelegenheid wordt gegeven ten aanzien van de dezen betreffende algemene verbindende voorschriften haar gevoelen te doen kennen.

3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden bepalingen vastgesteld betreffende de gevallen waarin en de voorwaarden waaronder door de in het eerste lid bedoelde interuniversitaire instituten indienstneming op arbeidsovereenkomsten naar burgerlijk recht kan plaats vinden.

Artikel 41.

In het eerste lid wordt de tweede volzin gelezen:

Wij benoemen en ontslaan de secretaris; de benoeming geschiedt op voordracht van curatoren.

Het tweede lid wordt gelezen:

2. Hij woont de vergaderingen bij van het college, bedoeld in artikel 40, en van het college van curatoren, en heeft in deze vergaderingen een raadgevende stem.

Artikel 42.

In het tweede lid wordt de tweede volzin gelezen:

Met het einde van het studiejaar, waarin een curator de leeftijd van zeventig jaren heeft bereikt, verlenen Wij hem eervol ontslag.

Artikel 43.

Het eerste lid wordt gelezen:

1. Wij benoemen de voorzitter van het college van curatoren uit de leden.

Artikel 45.

In de tweede volzin van het derde lid wordt in plaats van „Behoudens het bepaalde in artikel 77, vierde lid,” gelezen: Onverminderd het bepaalde in artikel 77, vierde lid.

Artikel 49.

De tweede volzin van het tweede lid wordt gelezen:

Na zijn aftreden is hij weder voor een termijn van ten hoogste vier jaren benoembaar.

In het vierde lid wordt de tweede volzin gelezen:

Wij bepalen het bedrag der representatiegelden.

Artikel 53.

In het vierde lid wordt in plaats van „schorst de tenuitvoerlegging niet op” gelezen: schort de tenuitvoerlegging niet op.

In het zesde lid wordt in plaats van „dat aldaar de toegang aan een bepaalde student is ontzegd” gelezen: dat de toegang tot die universiteit of hogeschool aan een bepaalde student is ontzegd.

Artikel 57.

In het tweede lid wordt de tweede volzin gelezen:

Onze minister kan hem, volgens door Ons te stellen regelen, een toelage toekennen.

Artikel 60.

In het eerste lid wordt in plaats van „in die studierichting het recht tot het bijwonen van het onderwijs te ontzeggen” gelezen: het recht tot het bijwonen van het tot dat examen leidende onderwijs te ontzeggen.

Artikel 65.

Aan het slot van de eerste volzin van het tweede lid wordt toegevoegd: , welke bij voorkeur ten minste twee namen bevat;

In de tweede volzin van het tweede lid wordt in plaats van „de openbare instellingen” gelezen: de openbare universiteiten en hogescholen.

Artikel 71.

In het vierde lid wordt in plaats van „incidentele rechtsgeleerde, technische of andere wetenschappelijke adviezen” gelezen: incidentele wetenschappelijke adviezen.

Artikel 72.

Dit artikel wordt gelezen:

Wij benoemen en ontslaan de bibliothecaris en de directeur van het ziekenhuis. De benoeming geschiedt op voordracht van curatoren.

Artikel 73.

Het eerste en het tweede lid worden gelezen:

1. Curatoren benoemen en ontslaan de wetenschappelijke medewerkers, de wetenschappelijke assistenten, de studentendecaan en het overige personeel.

2. Curatoren stellen de bezoldiging van het in het eerste lid bedoelde personeel vast, met inachtneming van de krachtens artikel 64, eerste lid, bij algemene maatregel van bestuur vastgestelde rangen en salarisschalen.

Artikel 74.

In het eerste lid wordt in plaats van „In de aanstelling” gelezen: Bij de aanstelling.

Artikel 75.

In het eerste lid wordt in plaats van „colleges” gelezen: onderwijs.

Artikel 77.

De aanhef van het derde lid wordt gelezen:

3. In het bestuursreglement kan worden bepaald, dat, behoudens afwijking in bijzondere gevallen, niet tot de inschrijving wordt overgegaan

Artikel 82.

Dit artikel wordt gelezen:

Onze minister geeft aanwijzingen omtrent de wijze waarop de studenten worden ingeschakeld bij de voorzieningen, die te hunnen behoeve worden getroffen.

Artikel 83.

Dit artikel wordt gelezen:

Aan elke universiteit of hogeschool is ten minste één studententecaan. Hij is onder meer belast met het verstrekken van inlichtingen, het geven van raad en het verlenen van bijstand aan studenten. Hij staat het bestuur van de universiteit of hogeschool terzijde in alle zaken, waarvan de behartiging hem bij het bestuursreglement wordt opgedragen. Zijn instructie wordt nader geregeld in het bestuursreglement.

Artikel 95.

De eerste volzin van het eerste lid wordt gelezen:

1. Onverminderd de bevoegdheid van het bestuur, bedoeld in artikel 93, eerste lid, om in bijzondere gevallen vrijstelling van het betalen van collegegelden te verlenen, is voor het onderwijs verschuldigd een bedrag ten minste gelijkstaande met dat, hetwelk in overeenkomstige gevallen is verschuldigd voor het bijwonen van het onderwijs aan de rijksuniversiteiten.

Het derde lid wordt gelezen:

3. De artikelen 79 en 80 zijn op de studenten van de universiteit of hogeschool van toepassing. Voor wat de laatstgenoemde bepaling betreft zijn onder die toepasselijkheid mede begrepen de studenten van de faculteit der godgeleerdheid.

Artikel 96.

In het derde lid wordt in plaats van „binnen dertig dagen” gelezen: binnen zestig dagen.

Artikel 102.

In het vijfde lid wordt in plaats van „op het bedrag van de begrotingspost” gelezen: op de som der bedragen van de begrotingsposten.

Artikel 106.

He eerste lid onder g, wordt gelezen: het oprichten van of het deelnemen in stichtingen of naamloze vennootschappen.

Artikel 114.

In het eerste lid wordt in plaats van „1 april” gelezen: 1 maart.

Artikel 115.

Het vijfde lid wordt gelezen:

5. De betaling van de rijksbijdrage wordt door de Algemene Rekenkamer verevend tot de door Onze Minister of in beroep door Ons vastgestelde en aan het college medegedeelde bedragen.

Artikel 118.

Het tweede lid wordt gelezen:

2. De vermelding van de doctoraten en de getuigschriften kan op gelijke wijze worden gewijzigd.

Artikel 139.

De tweede volzin van het eerste lid wordt gelezen:

Wij benoemen en ontslaan de leden.

Het tweede lid wordt gelezen:

2. Wij regelen de uitoefening van dit toezicht met inachtneming van het in deze wet bepaalde.

Artikel 146.

In het eerste lid wordt in plaats van „of, wat het doctoraat in de godgeleerdheid betreft, aan een andere instelling van wetenschappelijk onderwijs” gelezen: of, wat het doctoraat in de godgeleerdheid betreft, aan een Nederlandse universiteit of aan een andere instelling van wetenschappelijk onderwijs.

Artikel 147.

De tweede volzin van het eerste lid wordt gelezen:

Onverminderd het bepaalde in het tweede lid en in artikel 64, tweede lid, van de Wet tot regeling van het hoger landbouw onderwijs en behoudens door vreemdelingen in dit opzicht elders verkregen rechten, wordt de titel ingenieur uitsluitend gevoerd door hen, die aan een der technische rijkshogescholen met goed gevolg een doctoraal examen hebben afgelegd en de titel magister door hen die aan een Nederlandse universiteit of hogeschool met goed gevolg een doctoraal examen hebben afgelegd, waaraan niet de titel van meester of ingenieur verbonden is.

Artikel 152.

Dit artikel wordt gelezen:

In artikel 4, eerste lid, van de Pensioenwet 1922 wordt het bepaalde onder *a bis*, gelezen: personen, die als hoogleraar, lector of in enige andere betrekking in vaste dienst verbonden zijn aan één der in artikel 15, eerste lid, van de wet op het wetenschappelijk onderwijs genoemde universiteiten en hogescholen, of aan één der in artikel 36 van de laatstgenoemde wet bedoelde interuniversitaire instituten.

Na artikel 152 worden ingevoegd twee nieuwe artikelen, luidende:

Artikel 153.

In artikel 46 van de Wet tot regeling van het hoger landbouw onderwijs van 15 december 1917, *Stb.* 700, wordt een nieuwe tweede lid ingevoegd, luidende:

2. De bezitter van het diploma van landbouwkundig ingenieur heeft het recht de titel ingenieur te voeren. Deze titel wordt, afgekort tot ir., vóór de naam geplaatst.

De leden 2, 3 en 4 van dit artikel worden vernummerd tot 3, 4 en 5.

Artikel 154.

In de Wet tot regeling van het hoger landbouw onderwijs van 15 december 1917, *Stb.* 700, wordt na artikel 43, ingevoegd artikel 43*bis*, luidende:

1. Het bestuur en de senaat van de landbouwhogeschool wijzen ieder telken jare een lid aan teneinde voor de hogeschool zitting te nemen in de Academische Raad, bedoeld in artikel 5 van de Wet op het wetenschappelijk onderwijs.

2. De leden, die voor de landbouwhogeschool zitting hebben in de Academische Raad, kunnen opnieuw worden aangewezen.

3. Een lid, dat is aangewezen ter vervulling van een opengevallen plaats, treedt af op hetzelfde tijdstip, waarop degene, in wiens plaats hij is aangewezen zou moeten aftreden.

4. Indien een lid van de Academische Raad, dat door het bestuur of de senaat van de landbouwhogeschool is aangewezen, tot voorzitter van de Raad wordt benoemd, wijst het bestuur of de senaat een ander lid aan.

5. De leden, die voor de landbouwhogeschool zitting hebben in de Academische Raad, treden af bij het einde van het kalenderjaar, waarin zij de leeftijd van zeventig jaren hebben bereikt.

Artikel 153.

Dit artikel wordt vernummerd tot artikel 155.

Artikel I.

Aan het eerste lid wordt vóór de laatste volzin de volgende volzin toegevoegd:

Zo lang de wet op het voortgezet onderwijs niet in werking is getreden wordt in artikel 27, vierde lid, in plaats van „athe-neum” gelezen: hogereburgerschool met vijfjarige cursus.

Artikel XI.

De eerste volzin van het derde lid wordt gelezen:

3. De op het in artikel I, bedoelde tijdstip op het personeel van de in artikel 15, eerste lid, genoemde openbare universiteiten en hogescholen toepasselijke besluiten en reglementen blijven van kracht totdat zij door voorschriften krachtens de artikelen 64 en 91 zijn vervangen.

Toegevoegd wordt een nieuw vierde lid, luidende:

4. Tot het tijdstip, waarop de in het vorige lid bedoelde voorschriften in werking zijn getreden blijven de jaarwedden, wedden, beloningen en toelagen van het wetenschappelijke en het overige personeel van de Vrije Universiteit, voor zover zij hoger zijn dan die van het overeenkomstige personeel aan de rijksuniversiteiten, maar niet hoger dan dit van het overeenkomstige personeel aan de gemeentelijke universiteit te Amsterdam, gehandhaafd.

Artikel XV.

Het eerste lid wordt gelezen:

1. Op het in artikel I bedoelde tijdstip gaan de aan het Rijk toebehorende onroerende en roerende zaken, welke op dat tijdstip bestemd zijn voor een rijksuniversiteit, over op die universiteit zonder dat daarvoor een nadere akte wordt gevorderd.

Het tweede lid wordt gelezen:

2. Op het in artikel I bedoelde tijdstip gaan de aan het Rijk toebehorende onroerende zaken, welke op dat tijdstip bestemd zijn voor een technische hogeschool, over op die hogeschool zonder dat daarvoor een nadere akte wordt gevorderd.

Toegevoegd wordt een nieuw derde lid, luidende:

3. De in de twee vorige leden bedoelde onroerende goederen gaan over, voor zover zij zijn vermeld op een door Onze minister op te stellen lijst. Rechten en verplichtingen, welke het Rijk terzake van de eigendomsverkrijging van de in de vorige volzin bedoelde onroerende goederen uitoefent onderscheidenlijk op zich heeft genomen, gaan over op de universiteit of hogeschool aan welke deze goederen in eigendom over gaan.

De leden 3 en 4 van dit artikel worden vernummerd tot 4 en 5.

Toelichting bij de nota van wijzigingen

Artikel 4.

Aangezien ook de inschrijving een feitelijk gegeven is, heeft de ondergetekende gaarne gevolg gegeven aan een suggestie uit de Kamer om vóór „feitelijke gegevens” het woord „andere” in te lassen.

Met het opnemen van de Onderwijsraad in dit artikel is aan een uit de Kamer opgekomen wens tegemoetgekomen.

Artikel 14, lid 2.

In dit artikel is de lijdende vorm vervangen door de bedrijvende vorm. Ditzelfde is eveneens geschied in de artikelen 41, eerste lid, 42, tweede lid, 43, eerste lid, 49, vierde lid, 57, tweede lid, 72 en 73, eerste en tweede lid.

Artikelen 20, 22, 24, 26, 31.

Mede in verband met de uit de Kamer op hem uitgeoefende aandrang heeft de ondergetekende gemeend de in het wetsontwerp voorkomende artikelen omtrent „interuniversitaire organen”, te weten de artikelen 20, tweede lid, 22, 24, derde lid, 26, derde en vierde lid, 31, eerste lid, en 36 nader te moeten bezien.

In artikel 22 van het herziene wetsontwerp werden, zoals uit de toelichting op dit artikel moge blijken, met de term „interuniversitaire organen” bedoeld enerzijds interfaculteiten en tussenafdelingen tussen twee of meer faculteiten of afdelingen van verschillende instellingen van wetenschappelijk onderwijs en anderzijds samenwerkingsvormen tussen verschillende instellingen, welke niet zozeer beogen een nieuwe opleiding te verzorgen als een samenwerking te bevorderen op het gebied van het wetenschappelijk onderzoek. In de paragraaf, waarin artikel 22 is opgenomen, handelende over de faculteiten en afdelingen, behoren, naar de ondergetekende bij nadere overweging meent, uitsluitend thuis eerstgenoemde interfaculteiten en tussenafdelingen tussen verschillende instellingen van wetenschappelijk onderwijs. Evenals in de artikelen 22, 155 en 157 van het oorspronkelijke ontwerp, omvatten thans de termen interfaculteit en tussenafdeling zowel studierichtingen, die de grenzen overschrijden van een faculteit of afdeling aan één instelling, als zodanige studierichtingen tussen twee of meer instellingen. De regeling van de interfaculteit en van de studierichtingen, welke zij kan omvatten, behoort in dit systeem te worden getroffen in het academisch statuut.

Artikel 32.

Door het schrappen van de zinsnede aan het slot van deze bepalingen wordt de mogelijkheid opgehouden, dat het aca-

demisch statuut in bepaalde gevallen geen andere vereisten voor het verkrijgen van onderwijsbevoegdheid stelt dan het met goed gevolg afgelegd hebben van een bepaald examen.

Artikel 36.

In aansluiting aan hetgeen hierboven naar aanleiding van artikel 22 werd opgemerkt, meent de ondergetekende, dat er behoefte bestaat in de wet een basis te leggen voor de interuniversitaire organen in de ruimere betekenis van het woord, welke meer algemeen de georganiseerde samenwerking omvat tussen twee of meer universiteiten of hogescholen op het gebied van de wetenschap of het onderwijs. Hij heeft daarbij gezocht naar een zo ruim mogelijke formulering, welke deze samenwerking in interuniversitaire instituten zo min mogelijk belemmert, doch waarbij voldoende waarborgen bestaan voor bekostiging van overheidswege. In de oprichting van zodanige interuniversitaire instituten ziet hij een mogelijkheid tot het verrichten van — al dan niet met onderwijs verbonden — wetenschappelijk onderzoek, dat, in verband met de beschikbare wetenschappelijke mankracht en de beschikbare financiële en materiële middelen, slechts door samenwerking tussen de daarvoor in aanmerking komende instellingen van wetenschappelijk onderwijs en onderzoek tot stand kan komen.

Daar deze instituten in zekere zin een verlengstuk vormen van de afzonderlijke instellingen, is de ondergetekende van oordeel, dat voor de rechtspositie van, althans het niet voor bijzondere, aflopende werkzaamheden aangetrokken personeel, waarborgen in de wet dienen te worden opgenomen. In dit verband moge hij, behalve uiteraard naar het tweede lid van dit artikel, verwijzen naar de voorgestelde wijziging van artikel 152 van het ontwerp.

De ondergetekende heeft gemeend te moeten volstaan met de opneming van een bepaling in het hoofdstuk van de wet, bevattende de overige regelen voor de rijksuniversiteiten en de technische rijkshogescholen, enerzijds omdat het bijzonder wetenschappelijk onderwijs in een andere positie verkeert, anderzijds omdat hij de tijd nog niet rijp acht voor een meer algemeen gestelde bepaling, welke alle instellingen van wetenschappelijk onderwijs zou omvatten en welke slechts na uitvoerig overleg en verkregen overeenstemming met de overige instellingen tot stand zou kunnen komen. Het lijkt hem daarom de voorkeur te verdienen met de voorgestelde bepaling te volstaan en daarmee eerst enige ervaring op te doen, dit te meer daar zij de mogelijkheid openlaat van deelneming door de gemeentelijke universiteit te Amsterdam en de bijzondere universiteiten en hogescholen, wanneer en voor zover deze instellingen dat wensen.

Ook de mogelijkheid, dat door andere „derden” aan een zodanig instituut wordt deelgenomen, dient, naar de mening van de ondergetekende, open te blijven. Als voorbeeld kan hier worden genoemd de medewerking van het Reactor Centrum Nederland aan het Reactor Instituut te Delft.

De formulering van het eerste lid van het artikel is zo gekozen, dat duidelijk tot uitdrukking komt, dat interuniversitaire instituten ook tot stand kunnen komen buiten de in dit artikel voorziene regeling om. Ook andere vormen van interuniversitaire samenwerking blijven derhalve mogelijk.

De in artikel 36 bedoelde samenwerkingsvormen zullen tot stand kunnen komen bij gemeenschappelijke regeling tussen de deelnemende instellingen met inachtneming van de daarvoor door de Kroon te stellen regelen. De praktijk zal moeten uitwijzen of aan andere oprichtingsvormen dan bij gemeenschappelijke regeling behoefte zal blijken te bestaan. In deze door de Kroon vast te stellen regelen zouden onder meer bepalingen kunnen worden opgenomen omtrent de instelling van een interuniversitair wetenschappelijk adviesorgaan, de instelling van een interuniversitair curatorium, de opstelling van financiële schema's enz.

Voor wat het tweede lid van dit artikel betreft moge de ondergetekende het volgende opmerken. Aangezien kan worden aangenomen, dat alle interuniversitaire instituten behoefte zullen hebben aan eigen geldmiddelen en eigen personeel, is het eerste lid zo geformuleerd, dat de instituten, die op de daar aangegeven wijze tot stand komen, altijd rechtspersoonlijkheid zullen bezitten. Het tweede lid voorziet vervolgens in de regeling van de rechtspositie van het personeel van die instituten op overeenkomstige wijze als in artikel 64 van het wetsontwerp geschiedt met betrekking tot het personeel van de rechtspersoonlijkheid bezittende rijksuniversiteiten en technische rijks Hogescholen. De pensioenrechten van dat deel van dit personeel, hetwelk in vaste dienst aan een instituut is verbonden, zijn evenals die van het vaste personeel der zo juist genoemde rijksinstellingen vastgelegd door de aanvulling van artikel 4, eerste lid, onder *a bis*, van de Pensioenwet 1922, welke is vervat in artikel 152 van het onderhavige wetsontwerp.

Artikel 41, tweede lid.

Ofschoon ook in de oorspronkelijke formulering reeds besloten lag, dat de secretaris de vergaderingen van het college, bedoeld in artikel 40, en die van het college van curatoren zou bijwonen, heeft de ondergetekende, mede in verband met het gevoerde overleg met de commissie uit de Kamer, de formulering van deze bepaling aldus gewijzigd, dat elke twijfel op dit punt uitgesloten is.

Artikel 45, derde lid.

De ondergetekende heeft, gevolg gevend aan een suggestie uit de Kamer, de woorden „Behoudens het bepaalde in artikel 77, vierde lid . . .” gewijzigd in „Onverminderd het bepaalde in artikel 77, vierde lid”.

Artikel 53.

Aangezien gebleken is, dat de formulering van het zesde lid aanleiding kon geven tot misverstand, is deze verduidelijkt.

Artikel 60.

De wijziging van het eerste lid beoogt buiten twijfel te stellen, dat de ontzegging van het recht tot bijwonen van het onderwijs is beperkt tot het onderwijs, leidende tot het eerste examen. Slaagt de student, aan wie het recht tot het bijwonen van dit onderwijs is ontzegd, er toch in het eerste examen met goed gevolg af te leggen, dan herleeft het volledige recht tot het bijwonen van het onderwijs.

Artikel 65.

De ondergetekende heeft, tegemoetkomend aan een wens uit de Kamer, het tweede lid in dien zin gewijzigd, dat de wenselijkheid van het noemen van ten minste twee namen op de aanbeveling in de wet wordt vermeld zonder nochtans een verplichting daartoe op te nemen.

Artikel 71, vierde lid.

Aangezien de bepaling uiteraard betrekking heeft op alle incidentele wetenschappelijke adviezen, is er bij nader inzien geen aanleiding dergelijke adviezen op bepaalde terreinen van wetenschap wel en op andere niet met name te noemen.

Artikel 73, eerste lid, en 83.

De wijziging van deze beide bepalingen is geschied op aandrang van de studentendecanen, die niet zonder reden van oordeel zijn, dat de in de paragraaf „Studenten” ingedeelde bepaling van artikel 83, zoals zij thans is geformuleerd, niet voldoende recht doet wedervaren aan hun positie.

Artikel 74, eerste lid.

De voorgestelde wijziging is nodig, omdat de mogelijkheid moet worden opengelaten, dat de in deze bepaling omschreven nadere aanwijzingen omtrent de taak van de wetenschappelijke medewerker niet, of althans niet volledig, in het besluit van zijn aanstelling worden opgenomen.

Artikel 77.

De toevoeging van de woorden „behoudens afwijking in bijzondere gevallen” maakt een soepeler toepassing van de bepaling mogelijk.

Artikel 82.

De beperking, gelegen in de oorspronkelijke formulering van dit artikel, komt de ondergetekende bij nader inzien minder juist voor. De nieuwe formulering laat de mogelijkheid open, dat de aanwijzingen van de minister ook betrekking kunnen hebben op het inschakelen van de studenten bij de voorbereiding van de te hunnen behoeve te treffen voorzieningen.

Artikel 95, eerste lid.

De toevoeging van de woorden „in overeenkomstige gevallen” in het eerste lid is nodig om de mogelijkheid open te laten, dat bij de bijzondere instellingen op overeenkomstige wijze als bij de openbare, vermindering en (gedeeltelijke) restitutie van collegegeld plaatsvindt.

De wijziging in het derde lid is gebaseerd op de gedachte, dat het niet logisch en ook niet redelijk zou zijn om, daar de theologische faculteiten niet onder het subsidieverband vallen, de theologische studenten aan deze faculteiten wettelijk te verplichten tot betaling van examengeld.

Artikel 96.

Het is gewenst naar analogie van het bepaalde in artikel 117 ook in dit artikel de beroepstermijn te stellen op zestig dagen.

Artikel 102, vijfde lid.

Aangezien de rijksbijdrage in feite niet op één, maar op twee begrotingsposten wordt aangewezen, t.w. die van de gewone dienst en die van de kapitaaldienst, schijnt het juister dit artikellid aan deze feitelijke situatie aan te passen.

Artikel 106, eerste lid, onder g.

De redactie van deze bepaling, die mede het oprichten van stichtingen bedoelde te omvatten, was op dit punt niet duidelijk. Ten einde elke twijfel op dit punt uit te sluiten, zijn de woorden „het oprichten van en” toegevoegd.

Artikel 114, eerste lid.

De laatste datum voor indiening van de begroting der bijzondere universiteiten en hogescholen moet van 1 april tot 1 maart worden vervoegd, omdat de praktijk heeft uitgewezen, dat voor de behandeling van deze begroting bij de Departementen van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen en van Financiën anders niet voldoende tijd overblijft.

Artikel 115, vijfde lid.

Bij de bijzondere universiteiten en hogescholen wordt het bedrag van de rijksbijdrage door de minister vastgesteld en dit geschiedt eerst wanneer de som bekend is van alle subsidiabele

uitgaven, die in het begrotingsjaar werkelijk zijn gedaan. Terwijl bij de openbare universiteiten een geschil over een begrotingspost en de eventueel daarover in hoger beroep gedane uitspraak van de Kroon in elk geval niet van invloed kan zijn op de grootte van het eenmaal door de Regering en Staten-Generaal bij een begrotingswet vastgestelde totaalbedrag van de rijksbijdrage, bestaat bij de bijzondere instellingen wèl de mogelijkheid, dat ten gevolge van een beslissing van de Kroon een bepaalde post en daarmee ook het totaalbedrag van de rijksbijdrage op een hoger bedrag wordt vastgesteld dan door de Minister was gedaan.

Artikel 118.

In verband met de wenselijkheid, dat in dit artikel in de beide leden een zelfde terminologie wordt gebruikt, zijn in het tweede lid de woorden „doctorale graden” vervangen door: doctoraten.

Artikel 139.

De lijdende vorm is ook in dit artikel vervangen door de bedrijvende vorm.

Artikel 146.

De bedoeling van deze bepaling was, voor zover betreft het doctoraat in de godgeleerdheid, de bescherming van de titel ook uit te strekken tot die doctoraten, welke verkregen zijn aan een andere instelling van wetenschappelijk onderwijs.

Op grond van de aanvankelijke formulering zou echter *uitsluitend* het aan een andere instelling van wetenschappelijk onderwijs verkregen doctoraat in de godgeleerdheid en niet het doctoraat, verkregen aan een Nederlandse universiteit, worden beschermd. Deze omissie is door de nieuwe redactie hersteld.

Artikel 147, eerste lid, en de artikelen 153 en 154.

De wijziging van het eerste lid van artikel 147 en de invoering van de nieuwe artikelen 153 en 154 wordt voorgesteld, omdat het de Minister van Landbouw en Visserij en de ondergetekende bij nadere overweging wenselijk voorkomt in de huidige situatie de bescherming van de titel van de ianbouwkundig ingenieur en de aanwijzing door bestuur en senaat van de Landbouwhogeschool te Wageningen van de leden, die voor deze hogeschool zitting zullen nemen in de Academische Raad, in de Wet tot regeling van het hoger landbouwonderwijs te regelen.

Artikel 1.

Het spreekt vanzelf, dat de term „atheneum” eerst kan worden gebruikt nadat de wet op het voortgezet onderwijs in werking is getreden en dat tot zolang de term hogereburgerschool met vijfjarige cursus moet worden gehandhaafd. Een

bepaling van deze inhoud ontbrak ten onrechte in de overgangsbepalingen.

Artikel XI, derde lid.

Artikel 91, dat de basis vormt voor de rechtspositie van het personeel der zelfstandige gemeentelijke universiteit, was in deze overgangsbepaling abusievelijk niet genoemd.

Het is gewenst, dat, zolang de in het vorige lid bedoelde voorschriften krachtens artikel 64 en 91 nog niet zijn tot stand gekomen, het bepaalde in artikel 197 *quinquies* van de huidige wet materieel gehandhaafd blijft. Met het oog daarop is een nieuw vierde lid toegevoegd.

Artikel XV, eerste lid.

De woorden „bestemd zijn voor” in het eerste en tweede lid verdienen de voorkeur boven „in gebruik zijn bij”, omdat deze ruimer zijn en derhalve ook betrekking kunnen hebben op onroerende zaken, welke tot dusver in feite nog niet in gebruik zijn. Bovendien sluit deze terminologie aan bij die van artikel 7 van het Comptabiliteitsbesluit 1956.

Het scheen gewenst een nieuw derde lid op te nemen, dat het opstellen van de lijst van de onroerende zaken, welke zullen overgaan, zowel voor de rijksuniversiteiten als voor de technische rijkshogescholen regelt. Het spreekt vanzelf, dat deze lijst zal moeten worden opgesteld in overleg met de Dienst der Domeinen van het Ministerie van Financiën. Reeds de bepaling in het (nieuwe) vierde lid houdt in, dat de Minister van Financiën zijn medewerking aan het tot stand komen van deze lijst verleent.

De toevoeging van de tweede volzin aan het (nieuwe) derde lid was noodzakelijk, ten einde zeker te stellen, dat tegelijk met het onroerend goed niet slechts zakelijke rechten, maar eveneens eventuele rechten en verplichtingen van het Rijk ten aanzien van die goederen op de desbetreffende universiteit of hogeschool overgaan.

*De Minister van Onderwijs Kunsten
en Wetenschappen,*

J. CALS.

De Minister van Justitie a.i.,

J. DE QUAY.

De Minister van Financiën a.i.,

J. W. DE POUS.

De Minister van Landbouw en Visserij,

V. G. M. MARIJNEN.